

prima instanță - (Curtea de Apel Bălți) D.Corolevschi

D E C I Z I E

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de societatea pe acțiuni „NORDTUTUN”, în cadrul procesului de insolabilitate a societății pe acțiuni „Cupcini-Cristal” (în proces de lichidare),

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, prin care cererea de revizuire înaintată de societatea pe acțiuni „NORDTUTUN” a fost respinsă ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă:

La 27 februarie 2012, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț a înaintat cerere introductivă în instanța de insolabilitate cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Cupcini Cristal” (f.d. 2, Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 29 februarie 2012, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, fiind aplicate măsuri de asigurare, inclusiv, fiind desemnat în funcție de administrator provizoriu ÎI „Rusu Petru”, care urma să verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate (f.d. 88, Vol.I).

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2012, s-a dispus intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului SA „Cupcini Cristal” (f.d. 152-155, Vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2013, s-a admis cererea administratorului insolabilității Rusu Petru privind intrarea în procedura de faliment a SA „Cupcini Cristal”, s-a intentat procedura falimentului față de SA „Cupcini Cristal” cu dizolvarea/lichidarea debitorului și s-a desemnat în calitate de lichidator, Rusu Petru (f.d. 90, Vol.II).

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2014, s-a admis cererea de validare a popririi înaintată de Petru Rusu - lichidatorul SA „Cupcini-Cristal” (în proces de faliment). S-a validat poprirea potrivit tabelului de validare a creanțelor poprite, după cum urmează: SRL „NUTRISOL-PRIM” – 117 708.52 lei; SRL „ Autotehnica” – 33 754.49 lei; SRL „Consmarket” – 95 972.44 lei; SRL „Trosor CT” – 151 694.87 lei; SRL „BULMEDFARM” – 128 205.43 lei;

Rețelele Termice Edineț – 1 072 913.71 lei; SRL „NATOGHEIA” - 1.017.894.46 lei; SRL „Bonicris” – 166 422 lei; SA „NORDTUTUN” – 27 365.24 lei. S-a încasat de la terțul poprit SRL „NUTRISOL-PRIM” în beneficiul SA „Cupcini-Cristal” (în proces de faliment) datoria în sumă de 117 708.52 lei; de la terțul poprit SRL „Consmarket” datoria în sumă de 95 972,44 lei; de la terțul poprit SRL „Trosor CT” datoria în sumă de 151 694.87 lei; de la terțul poprit SRL „BULMEDFARM” datoria în sumă de 128 205.43 lei; de la terțul poprit Rețelele Termice Edineț datoria în sumă de 1 072 913.71 lei; de la terțul poprit SRL „NATOGHEIA” datoria în sumă de 1 017 894.46 lei; de la terțul poprit SRL „Bonicris” datoria în sumă de 166 422 lei; de la terțul poprit SA „NORDTUTUN” datoria în sumă de 27 365.24 lei. S-a încasat în folosul statului taxa de stat după cum urmează, de la „Autotehnica” SRL în mărime de 1012.60 lei; de la SRL „Consmarket” în mărime de 2 879.10 lei; de la „Trosor CT” SRL în mărime de 4 550.80 lei; de la SRL „BULMEDFARM” în mărime de 3 846.10 lei; de la Rețelele Termice Edineț în mărime de 32 187.30 lei; de la SRL „NATOGHEIA” în mărime de 30 536.80 lei; de la SRL „Bonicris” în mărime de 4 992.60 lei și de la SA „NORDTUTUN” în mărime de 820 lei. (f.d. 155-158, Vol.III).

La 05 aprilie 2016, SA „NORDTUTUN” a depus o cerere de revizuire împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2014, solicitînd instanței de revizuire casarea hotărîrii judecătorești (f.d.2-3, Vol.V).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, cererea de revizuire înaintată de SA „NORDTUTUN” împotriva hotărîrii Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2014, a fost respinsă ca inadmisibilă (f.d.111-113, Vol.V).

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la 21 iulie 2016, SA „NORDTUTUN” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate, admiterea cererii de revizuire și casarea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2014.

În motivarea recursului a menționat că, instanța ierarhic inferioară nu a elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a litigiului.

Astfel, recurentul a indicat că, depunînd cererea de revizuire s-a axat pe prevederile art. 449 lit. b) CPC, invocînd drept temei de revizuire faptul că, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Pledînd pentru admiterea recursului a reiterat motivele din cererea de revizuire, suplimentar menționînd că, în urma obligației de plată pentru serviciile de curățare a apei pentru perioada anilor 2002-2003 în sumă de 27 365.24 lei, au fost emise două hotărîri de încasare a datoriei în beneficiul SA „Cupcini Cristal”, și anume, hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 23 iunie 2008,

prin care s-a dispus încasarea datoriei de 20 501 lei și 615.03 lei pentru cheltuieli de judecată și hotărîrea Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2014, care au același temei și același obiect.

De asemenea a menționat că, la 28 mai 2015 a fost executată integral obligația privind achitarea datoriei în mărime de 27 365.24 lei, prin intermediul executorului judecătoresc, precum și au fost suportate și achitate cheltuielile de executare în sumă de 3 427.52 lei.

Susține că, la examinarea cererii de validare a popririi reprezentantul său nu a participat, nu a cunoscut și nu putea să cunoască că se referă la unul și același litigiu, în privința căreia există deja o hotărîre irevocabilă.

A remarcat și faptul că, s-a adresat Judecătorei Edineț cu cerere privind încetarea procedurii de executare intentate în baza titlului executoriu nr. 2e-3537/08 din 23 iunie 2008, emis de Judecătoria Economică de Circumscripție, ca urmare, prin încheierea Judecătorei Edineț din 10 noiembrie 2015 s-a respins cererea SA „NORDTUTUN” privind încetarea executării titlului executoriu nr. 2e-3537/08 din 23 iunie 2008 cu privire încasarea datoriei de 20 501 lei și 615.03 lei pentru cheltuieli de judecată, ca neîntemeiată.

Consideră că, răspunsul Procuraturii raionului Edineț, reprezintă o circumstanță esențială în vederea examinării și admiterii cererii de revizuire a uneia din cele două hotărîri.

Mai consideră că, în timpul examinării anterioare a pricinii nu au fost prezentate actele la care s-a făcut referire, deoarece nu a participat la examinarea cauzei și nu i-au fost cunoscute aceste fapte.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 21 iunie 2016 (vol.V, f.d.11-113) și recepționată de către SA „NORDTUTUN” la data de 13 iulie 2016 (vol.V, f.d.118), iar recursul declarat de SA „NORDTUTUN” a fost depus la 21 iulie 2016 (vol.V, f.d.119-120). Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „NORDTUTUN” urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, prin care cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă (vol.V., f.d. 111-113).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de insolvabilitate a reținut că, cererea SA „NORDTUTUN” privind revizuirea hotărârii Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2014 nu se încadrează în prevederile legale și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or, la caz, admiterea cererii de revizuire va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil (vol.V, f.d. 113).

Instanța de recurs reține că, concluzia instanței de insolvabilitate despre necesitatea respingerii cererii de revizuire ca inadmisibilă este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea corectă și obiectivă, corespunzătoare cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă.

Așadar, Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 CPC, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 CPC și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 449 lit. b) CPC, care indică expres că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, iar pentru a redeschide procesul în temeiul vizat trebuie prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii,

În interpretarea corectă a dispoziției sus-enunțate, instanța de recurs relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărîrii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărîrii, revizuirea căreia se atacă.

Astfel, Colegiul menționează că, instanța de apel corect și întemeiat a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de SA „NORDTUTUN” privind revizuirea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2014, or, cele invocate de către recurent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, deoarece faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată și să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărîrii, condiție ce la caz nu se atestă.

Este irelevant pentru admiterea cererii de revizuire și argumentul că reprezentantul SA „NORDTUTUN” nu a participat la examinarea cererii de validare a popririi înaintate de lichidatorul SA „Cupcini Cristal” – Petru Rusu și se afla în imposibilitate de a cunoaște. Or, recurentul-revizuent SA „NORDTUTUN” a fost citat pentru ședințele de judecată la examinarea cererii de validare a popririi (f.d. 128), însă nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanța și faptele enunțate pentru soluționarea pricinii, ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege. Deci, circumstanțele enunțate nu constituie circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute recurentului.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar conchide că, instanța de insolabilitate corect a determinat că, în cererea de revizuire, recurentul SA „NORDTUTUN” nu a indicat din care motive nu a contestat cu recurs hotărîrea Curții de Apel Bălți din 15 septembrie 2014, supusă revizuirii, cu toate că a fost înștiințat legal despre emiterea acesteia de către lichidatorul SA „Cupcini Cristal”, instanța de insolabilitate, precum și executorul judecătoresc.

Instanța de recurs reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (res judicata). Acest principiu implică, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și unei soluționări noi a cauzei. Competența Curții de Apel este de a corecta lacunele în drept și omisiunile

justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul când reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, Curtea de Apel Bălți, ca instanță de insolabilitate corect a concluzionat că, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul judiciar invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii într-o obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deglizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii, ceea ce în prezenta speță nu s-a constatat.

În concluzie, instanța de recurs menționează că, încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016 este legală, motiv pentru care urmează a fi menținută.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de societatea pe acțiuni „NORDTUTUN”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, în cadrul procesului de insolabilitate a societății pe acțiuni „Cupcini-Cristal” (în proces de lichidare), prin care cererea de revizuire înaintată de societatea pe acțiuni „NORDTUTUN” a fost respinsă ca inadmisibilă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

judecător:

Judecători

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi